

بررسی رابطه ابعاد شخصیت با انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی دانشجویان دختر

هادی اسمخانی اکبری نژاد^{1*}
دکتر احمد اعتمادی²

چکیده

در این پژوهش رابطه ابعاد شخصیت با انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی، 181 نفر از دانشجویان دختر مقطع کارشناسی رشته های ریاضی، معماری و کامپیوتر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز که در سال تحصیلی 91-1390 مشغول به تحصیل بودند، بررسی شده است برای این منظور دانشجویان با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب و با استفاده از پرسشنامه شخصیت نئو، مقیاس انگیزش پیشرفت تحصیلی و پرسشنامه بهزیستی ذهنی مورد ارزیابی قرار گرفتند. روش پژوهش از نوع همبستگی بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون رگرسیون چند متغیری استفاده شد. نتایج بررسی ها نشان داد که، بین بعد شخصیت (روان رنجورخویی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (برون گرایی، باز بودن، توافق و وظیفه شناسی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بررسی ها نشان داد که بین بعد شخصیت (روان رنجورخویی) با بهزیستی ذهنی رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (توافق و وظیفه شناسی) با بهزیستی ذهنی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. با توجه به یافته های پژوهش حاضر می توان نتیجه گرفت که ابعاد شخصیت می توانند انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی افراد را پیش بینی کنند.

واژه های کلیدی: ابعاد شخصیت، انگیزش پیشرفت تحصیلی، بهزیستی ذهنی

¹ - کارشناس ارشد مشاوره دانشگاه علامه طباطبایی (نویسنده مسئول) - HadiAkbarinejad@yahoo.com

² - استادیار، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی

مقدمه

از میان ویژگی های مختلف، عاملی که می تواند به انسان ها کمک کند تا خود و دیگران را بهتر بشناسند شخصیت¹ است (مشبکی، 1387). صفات شخصیت اولین راهنمای تشخیص وضعیت شناختی و عاطفی افراد هستند و بر نقش های عاطفی- اجتماعی و رفتارهای بین فردی یا شغلی افراد تأثیر می گذارند (ماینینهان و پترسون،² 2001).

روان شناسان رویکردهای گوناگونی را برای درک پیچیدگی شخصیت انسان ارائه داده اند؛ یکی از این رویکردها، الگوی معروف پنج عاملی در صفات شخصیت می باشد. الگوی پنج عاملی بر این اساس است که شخصیت از پنج ویژگی اصلی تشکیل یافته است که عبارتند از: روان رنجورخویی³، برون گرایی⁴، پذیرش⁵، توافق⁶ و وظیفه شناسی⁷ (مک کری و کاستا⁸، 2004).

ویژگی های شخصیتی می توانند بر عوامل بسیاری تأثیرگذارند. یکی از این عوامل، انگیزش پیشرفت تحصیلی می باشد. سازه انگیزش پیشرفت تحصیلی⁹ به رفتارهایی که به یادگیری و پیشرفت در مدرسه و دانشگاه مربوط است، اطلاق می شود. انگیزش پیشرفت تحصیلی از دیدگاه های مختلف تعریف شده است. بعضی از رویکردهای مذکور به انگیزش های مربوط به موفقیت اختصاص دارند البته به طور عام به آن پرداخته اند که یکی از آنها، رویکرد هدف ها است. رویکرد هدف ها بر اساس انگیزش های سازگارانه و ناسازگارانه پدید آمده است (ایمس¹⁰، 1984؛ به نقل از عابدی، عریضی و سبحانی نژاد، 1384).

تحقیقات در زمینه این رویکرد نشان داده کودکانی که توانایی های یکسان دارند، هنگامی که با مشکلات آموزش و یادگیری مواجه می شوند، پاسخ های متفاوتی خواهند داد. بعضی از افراد با وجود توانایی های سطح بالا، دشواری ها را به گونه ای جلوه می دهند

1- Personality

2- Moynihan & Peterson

3- Neuroticism

4- Extroversion

5- Openness to experience

6- Agreeableness

7- conscientiousness

8- McCrae & Costa

9- Academic Achievement Motivation

10- Aimes

که به نظر می‌رسد توانایی آنها اندک است و به موفقیت تلاش‌های شان امید ندارند. این نحوه رفتار، گاهی در قالب الگوی درماندگی آموخته شده¹ تفسیر می‌شود که ناسازگارانه است، زیرا در مقابل رسیدن کودکان به اهداف ارزشمند مانع ایجاد می‌کند. در مقابل، افراد دیگر، مشکلات را به گونه‌ای می‌بینند که بر چالش‌هایی که در سر راه آنها هست، غلبه می‌کنند و از مشکلات ناراحت نمی‌شوند و حتی در وجودشان احساس لذت فائق آمدن بر چالش ایجاد می‌شود. آنها توجه خود را به تغییر دادن راهبردها با حداکثر تلاش متمرکز می‌کنند و سطوح حل مسأله خود را غنی‌تر می‌کنند. این واکنش‌ها را پاسخ‌هایی با جهت‌گیری تسلط² می‌نامند (هوسنت³، 1992؛ به نقل از عابدی و همکاران، 1384).

سه مفهوم عمده از خانواده بزرگ نظریه‌های شناختی انگیزش در آموزش و پرورش، یعنی نیاز (انگیزش) پیشرفت در یادگیری، خودکارآمدی یا خودتوانمندی در یادگیری و انگیزش درونی در تبیین انگیزش عملکرد تحصیلی افراد قابل بررسی اند (سیف، 1380).

نتایج تحقیقات شولتز⁴ (1993) و اولدانی⁵ (1997) نشان می‌دهند که بین ویژگی‌های شخصیتی و انگیزش پیشرفت تحصیلی افراد رابطه وجود دارد. رفیعیان (1379) نیز در پژوهش خود به این نتیجه رسیده است که بین انگیزش پیشرفت تحصیلی و برخی عوامل شخصیتی رابطه وجود دارد.

پینتریچ و دگروت⁶ (1990)، کوباسا⁷ (1988)، ربتا⁸ (1991)، زیمرمان و پونس⁹ (1991) و النایال¹⁰ (1991) در تحقیقات جداگانه‌ای رابطه عوامل شخصیتی گوناگونی از جمله جایگاه مهار، سرسختی روان‌شناختی، خود-اثربخشی، یادگیری خود-تنظیمی و نظام ارزشی فرد را با انگیزش پیشرفت تحصیلی وی نشان داده‌اند (به نقل از عابدی و همکاران، 1384). شکرکن، برومند نسب، نجاریان و شهنی بیلاق (1381) در پژوهشی

¹- Learned Helplessness

²- Mastery Oriented Response

³- Husent

⁴- Shoultz

⁵- Oldani

⁶- Pintrich & De- Groot

⁷- Kobasa

⁸- Rebeta

⁹- Zimmerman & Pons

¹⁰- Elnayal

نشان داده اند که بین عزت نفس و عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد.

بحث درباره کیفیت زندگی بشر و خوشبختی، سابقه ای طولانی دارد. برخی از افراد زندگی آرمانی را بهره مندی هر چه بیشتر از ثروت و مواهب مادی می دانند، برخی آن را داشتن روابط معنادار و با ارزش و برخی دیگر به اهمیت کمک و خدمت به هموعان به عنوان محور آرمانی تأکید دارند. همه این افراد علی رغم خواسته ها، شرایط و مقتضیات متفاوت در یک زمینه با هم اشتراک دارند و آن همان احساس ذهنی سلامتی (بهبودی ذهنی)¹ است. واژه بهبودی ذهنی به نحوه ارزیابی های افراد از زندگی خودشان اشاره دارد. این ارزیابی ها هم قضاوت های شناختی (رضایت از زندگی) و هم ارزیابی های عاطفی (احساس ها و هیجان های مثبت و منفی) را در بر می گیرد (دانیر²، 2000).

بهبودی ذهنی به معنای قابلیت یافتن تمام استعداد های فرد است و از تعادل بین عاطفه مثبت و منفی، رضایت مندی زندگی و رضایت مندی شغلی ناشی می شود (برادبرن³، 1969). از آن جا که بهبودی ذهنی به عنوان یکی از شاخص های مهم کیفیت زندگی مطرح شده است و متغیرهای زیادی از قبیل متغیر های زیستی، اجتماعی، شخصیتی و شغلی و... در میزان بهبودی افراد نقش دارند، بنابراین لازم است برای تأمین سلامت روان شناختی به متغیرهای مؤثر در مفهوم بهبودی ذهنی توجه شود (دانیر، 2005).

متغیرهای شخصیتی تاریخچه ای طولانی از اثرگذاری بر سبک های مقابله با تنیدگی و بهبودی ذهنی را نشان می دهد. وان دان برگ و پیتاریو⁴ (2005) در تحقیق خود تحت عنوان ارتباط بین شخصیت و بهبودی در طول تحول بر روی 290 مهندس رومانیایی انجام دادند، نشان دادند که رضایت شغلی با روان نژندی ارتباط منفی و با مسؤولیت پذیری ارتباط مثبت دارد. علاوه بر این افسردگی و شکایات جسمانی با برون گرایی به طور منفی و با روان نژندی به طور مثبت ارتباط دارد. همچنین افسردگی و شکایات جسمانی با انعطاف پذیری رابطه منفی و با سازگاری رابطه مثبت دارد.

1 - Subjective well-being

2 - Diener

3 - Bradburn

4 - Vandaneberge & Pitariu

بویر¹ و همکاران (2005) در پژوهشی نشان داد که بین ویژگی شخصیتی روان رنجورخویی با بهزیستی ذهنی رابطه منفی معناداری وجود دارد. نالن - هوکسیما² (2005) در پژوهش خود نشان داد که ویژگی شخصیتی روان رنجور خوی و برون گرایی با توجه به نقش متغیر جنسیت با بهزیستی ذهنی رابطه دارد. همچنین نشان دادند که زنان در مقایسه با مردان در تجربه عواطف منفی نمره های بالاتری را گزارش می کنند (به نقل از سرو قد و همکاران، 1390).

با توجه به مطالبی که ذکر شد، پژوهش حاضر در صدد است تا رابطه ابعاد شخصیت را با انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی دانشجویان مورد بررسی قرار دهد. بنابراین، سوال اصلی پژوهش حاضر این است: آیا بین ابعاد شخصیت با انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی دانشجویان رابطه وجود دارد؟

هدف کلی از اجرای پژوهش حاضر این بود که: رابطه بین ابعاد شخصیت با انگیزش پیشرفت تحصیلی و بهزیستی ذهنی دانشجویان مورد مطالعه قرار گیرد. بر این اساس هدف های جزئی این پژوهش به صورت زیر تدوین گردیدند:

1. بررسی رابطه ابعاد شخصیت با انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان
2. بررسی رابطه ابعاد شخصیت با بهزیستی ذهنی دانشجویان

ابزار و روش

روش پژوهش حاضر، از نوع همبستگی است که در آن روابط چندین متغیر با یکدیگر بررسی می شود.

جامعه آماری پژوهش حاضر را، کلیه دانشجویان دختر مقطع کارشناسی رشته های ریاضی، معماری و کامپیوتر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، که در سال تحصیلی 1390-1391 مشغول به تحصیل بودند، و تعداد آن ها 340 نفر بود، تشکیل دادند. نمونه پژوهش حاضر شامل 181 نفر بود که به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب گردید. حجم نمونه بر اساس جدول کرچسی و مورگان³ (1970) تعیین گردید.

¹ - Boyer

² - Nolen-Hoksema

³ - Krejcie & Morgan

پرسشنامه شخصیت نئو NEO-FFI¹: این پرسش نامه دارای 60 سؤال است که برای نخستین بار در سال 1985 ساخته شده و در سال 1991 مورد بررسی مجدد قرار گرفته است. این پرسش نامه از پنج عامل اصلی شخصیت، شامل روان رنجورخویی (N)، برون گرایی (E)، بازبودن (O)، توافق (A) و وظیفه شناسی (C) تشکیل شده است. پرسشنامه از لحاظ ساختاری و گزاره ها از نوع پنج درجه ای لیکرت است که مقوله های پاسخ آن یکسان است. این پرسشنامه به صورت پرسش های ماتریسی سازمان دهی شده است و در شمار پرسش های پاسخ بسته به شمار می آید. پرسشنامه از اعتبار و قابلیت لازمی برخوردار است. در یک بررسی آلفای محاسبه شده بر روی 40 نفر از کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی برابر 0/74 به دست آمده است. ضریب قابل اعتماد برای هر یک از عوامل $N=0/85$ ، $E=0/70$ ، $O=0/68$ ، $A=0/54$ و $C=0/82$ گزارش شده است (حجازی و ایروانی، 1381). امان اللهی فرد (1384) پایایی این آزمون را به روش باز آزمایی برای پنج عامل N ، E ، O ، A و C به ترتیب 0/80، 0/79، 0/84، 0/87 و 0/82 گزارش کرده است.

مقیاس انگیزش پیشرفت تحصیلی (ISM)²: این مقیاس از 43 سؤال پنج گزینه ای بر اساس مقیاس لیکرت (با نمره دهی یک تا پنج، از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) تهیه شده و دارای هشت مؤلفه کلی در زمینه های انگیزه علاقه به تکلیف (انتخاب تکلیف در شرایط آزادانه و انگیزه دانشجو در انجام تکالیف درسی، با چهار گویه)، کوشش (تلاش زیاد، به ویژه روی مواد درسی دشوار، شامل هفت گویه)، رقابت جویی (مقایسه عملکرد تحصیلی خود با سایر دانشجویان و جلو افتادن از آنها، به تعداد شش گویه)، قدرت اجتماعی (انگیزه دانشجو برای سرپرستی و رهبر گروه بودن، با شش گویه)، کسب پیوستگی (انجام کارهای گروهی در زمینه تحصیلی، با سه گویه)، علاقه اجتماعی (انگیزه دانشجو برای کمک و توجه به پیشرفت تحصیلی دیگران، شامل پنج گویه)، کسب ستایش (انگیزه دانشجو برای جلب نظر و تشویق دیگران در امر تحصیل، با پنج گویه) و نمونه بودن (انگیزه دانشجو برای قدردانی و دریافت پاداش در امر تحصیل، به تعداد هفت گویه) می باشد. بازده نمرات هر مؤلفه و کل پرسشنامه از یک تا پنج محاسبه شد و نمره گذاری آن به صورتی است که آزمودنی، هر اندازه نمره بالاتری از این پرسشنامه به

¹ - NEO-Five Factor Inventory

² - Inventory of School Motivation

دست آورد، نشان دهنده عملکرد بهتر او در طیف پنج گانه است (یوسفی، قاسمی و فیروزنیا، 1388).

پایایی این ابزار توسط پژوهشگران مختلف برآورد شده است. مک اینرنی¹ و همکاران (1997) ضریب آلفای کرونباخ آن را بین 0/67 تا 0/82، با میانگین 0/76 گزارش کرده اند (به نقل از یوسفی و همکاران، 1388). یوسفی و همکاران (1388) نیز در پژوهش خود ضریب آلفای کرونباخ 93 درصد را برای این ابزار به دست آوردند.

پرسشنامه بهزیستی ذهنی: برای بررسی بهزیستی ذهنی از نشانگر بین المللی بهزیستی شخصی در بزرگسالان استفاده شد که توسط کامینز² (2006) در مرکز استرالیایی کیفیت زندگی دانشگاه دیکن ساخته شده است. این مقیاس نه سؤال دارد و یک حیطه کلی رضایتمندی عمومی - از زندگی به صورت این سوال که روی هم رفته چه قدر از زندگیتان راضی هستید؟ و هشت حیطه بهزیستی ذهنی را اندازه گیری می کند. موارد هشت گانه رضایتمندی شامل؛ استانداردها و شرایط زندگی، تندرستی و سلامتی، آن چه در زندگی به دست آورده اید، روابط با دیگران، احساس امنیت و آرامش، احساس بستگی و عضویت در میان دیگران، امنیت در آینده و رضایت از زندگی مذهبی و معنوی می باشد. برای پاسخ گویی این پرسشنامه از مقیاس لیکرت استفاده شده و به صورت گزینه های 0، 1، 2، 3، 4، 5، 6، 7، 8، 9، 10 در یک پیوستار از کاملاً ناراضی تا کاملاً راضی نمره گذاری می شود (سرو قد و همکاران، 1390). آقا یوسفی و علی پور (1388) در پژوهش خود که به بررسی روان سنجی نشانگر بهزیستی شخصی و مقیاس ناتوانایی های شناختی پرداختند، پایایی این مقیاس را به روش آلفای کرونباخ 0/79 گزارش کرده اند. آقا یوسفی (1386) در تحقیق خود که بر روی جانبازان استان قم انجام داد، پایایی این مقیاس را به روش آلفای کرونباخ 0/85 گزارش کرده است. حسینی (1386) پایایی مقیاس بهزیستی ذهنی را به روش آلفای کرونباخ 0/88 گزارش کرده است. آقا یوسفی و علی پور (1388) روایی مقیاس بهزیستی ذهنی را 0/78 گزارش کرده اند.

¹ - McInerney

² - Cummins

روش تجزیه و تحلیل داده ها

به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون رگرسیون چند متغیری استفاده شد. لازم به یادآوری است که داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS-16 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

فرضیه اول پژوهش حاضر عبارت بود از این که: بین ابعاد شخصیت (روان رنجور خوبی، برون گرایی، پذیرش، توافق و وظیفه شناسی) و انگیزش پیشرفت تحصیلی در رابطه وجود دارد. برای آزمون این فرضیه از رگرسیون چند متغیری استفاده شد.

جدول شماره 1: ضریب همبستگی چندگانه و مجذور آن

مدل	R	R ²	اصلاح شده R ²	خطای معیار برآورد
1	0/109	0/041	-0/022	18/915

جدول شماره 2: ضرایب رگرسیون

معنی داری	t	ضرایب بدون استاندارد		مدل
		B	خطای معیار	
0/000	4/74	-	25/191	ثابت
0/001	-1/092	-0/134	0/375	روان رنجور خوبی
0/001	0/290	0/036	0/487	برون گرایی
0/001	0/106	0/012	0/431	بازبودن
0/001	0/437	0/054	0/507	توافق
0/001	0/615	0/089	0/394	وظیفه شناسی

جدول شماره 3: تحلیل واریانس برای معنی داری R^2

سطح معنی داری	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مجزورات	
0/001	4/728	282/071 422/486	5 175 181	1410/354 39713/646 41124	بین گروهی درون گروهی جمع کل

با توجه به اطلاعات جداول فوق می توان نتیجه گرفت که، بین بعد شخصیت (روان رنجورخویی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (برون گرایی، باز بودن، توافق و وظیفه شناسی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد و بیشترین رابطه مربوط به مؤلفه وظیفه شناسی می باشد. به عبارت دیگر، ابعاد شخصیت می توانند انگیزش پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دختر را پیش بینی کنند. بنابراین فرض صفر رد و فرضیه پژوهشی تأیید می شود.

فرضیه دوم پژوهش حاضر عبارت بود از این که: بین ابعاد شخصیت (روان رنجور خویی، برون گرایی، پذیرش، توافق و وظیفه شناسی) و بهزیستی ذهنی رابطه وجود دارد. برای آزمون این فرضیه از رگرسیون چند متغیری استفاده شد.

جدول شماره 4: ضریب همبستگی چندگانه و مجذور آن

مدل	R	R^2	اصلاح شده R^2	خطای معیار برآورد
1	0/137	0/78	0/094	22/832

جدول شماره 5: ضرایب رگرسیون

معنی داری	t	ضرایب بدون استاندارد		ضرایب استاندارد شده	مدل
		B	خطای معیار		
0/000	3/20	-	20/491	217/861	ثابت
0/005	-1/613	-0/157	0/289	-0/519	روان رنجورخویی
0/214	0/238	0/021	0/289	0/099	برون گرایی
0/335	0/219	0/029	0/318	0/083	بازبودن
0/005	0/405	0/125	0/481	0/279	توافق
0/005	0/528	0/134	0/499	0/294	وظیفه شناسی

جدول شماره 6: تحلیل واریانس برای معنی داری R^2

سطح معنی داری	F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مجزورات	
0/002	6/020	543/621	5	1329/961	بین گروهی
		383/021	175	51718/094	درون گروهی
			181	53048/055	جمع کل

با توجه به اطلاعات جداول فوق می توان نتیجه گرفت که، بین بعد شخصیت (روان رنجورخویی) با بهزیستی ذهنی دانشجویان دختر رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (توافق و وظیفه شناسی) با بهزیستی دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد. به عبارت دیگر، ابعاد شخصیت می توانند انگیزش پیشرفت تحصیلی در دانشجویان دختر را پیش بینی کنند. بنابراین فرض صفر رد و فرضیه پژوهشی تأیید می شود.

بحث و نتیجه گیری

تحقیق حاضر همسو با تحقیقات پیشین "شولتز (1993)، اولدانی (1997)، (پینتریچ و دگروت، 1990؛ کوباسا و ربتا، 1991؛ زیمرمان و پونس، 1991 و النایال، 1991؛ به نقل از عابدی و همکاران، 1384)، رفیعیان (1379) و شکرکن و شهنی ییلاق (1374)" نشان داد که بین ابعاد شخصیت و انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر رابطه معنا داری وجود دارد. بین ابعاد شخصیت (روان رنجورخویی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (برون گرایی، باز بودن، توافق و وظیفه شناسی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنا داری وجود دارد و بیشترین رابطه مربوط به مؤلفه وظیفه شناسی می باشد.

با توجه به مبانی نظری سازه انگیزه پیشرفت تحصیلی و نتایج پژوهش های ذکر شده و پژوهش حاضر، می توان نتیجه گرفت که بین ابعاد شخصیت و انگیزش پیشرفت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد. لازم است دست اندرکاران آموزشی در سطوح مختلف، والدین، استادان و حتی خود دانشجویان به این امر توجه کند. در این زمینه پیشنهاد می شود تا مربیان و استادان به ابعاد شخصیتی و انگیزشی دانشجویان توجه کنند. در واقع، یادآوری این نکته که پیشرفت تحصیلی دانشجویان صرفاً به توانایی های

هوشی آنان بستگی ندارد، بلکه به نگرش ها و انگیزش های دانشجویان نیز بستگی دارد، از نتایج اساسی و قابل توجه پژوهش حاضر است.

آزمون دوم فرضیه پژوهشی نشان داد که بین ابعاد شخصیت و بهزیستی ذهنی دانشجویان دختر رابطه معناداری وجود دارد و از این لحاظ نیز نتایج پژوهش حاضر با نتایج تحقیقات پیشین " (وان دان برگ و پیتاریو، 2005؛ به نقل از سرو قد، رضایی و فدایی دولت، 1390)، بویور و همکاران (2005)، نالن - هوکسیما (2005؛ به نقل از سرو قد و همکاران، 1390)" همسو است. بین ابعاد شخصیت (روان رنجورخویی) با بهزیستی ذهنی دانشجویان دختر رابطه منفی و بین ابعاد شخصیت (توافق و وظیفه شناسی) با بهزیستی دانشجویان دختر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

در تبیین این یافته می توان گفت که وجود همبستگی مثبت بین توافق پذیری و بهزیستی ذهنی حاکی از این است که توافق پذیری عبارت است از داشتن توانایی بالا برای سازگاری با شرایط خود و دیگران، که ویژگی موافق بودن با سازگاری در موقعیت های کاری و اجتماعی و داشتن تجربه های مثبت اجتماعی و نوع دوستی، کمک و یاری رسانی به دیگران همراه است که این ویژگی از عامل های تعیین کننده رضایتمندی زندگی و بهزیستی ذهنی فرد می باشد. روان رنجورخویی یکی از مهمترین ویژگی های شخصیتی است که شامل انواع مشکلات عاطفی از قبیل ترس، خصومت و افسردگی، احساس گناه و پرخاشگری است و این ویژگی افراد را مستعد می کند که حالت عاطفه منفی، بی ثباتی عاطفی، عدم رضایت مندی از زندگی را تجربه کنند و از این رو روان رنجورخویی با بهزیستی ذهنی و سلامت روان شناختی همبستگی منفی و معنادار دارد. با توجه به اهمیت بهزیستی ذهنی، پیشنهاد می گردد کارگاه های آموزشی در زمینه افزایش شادمانی و بهزیستی برای دانشجویان برگزار گردد.

منابع:

- آقايوسفی، علیرضا (1386)، روابط افکار خودکار و بهزیستی روانی در جانبازان قم. مجله طب نظامی، شماره 3، صفحه 138 تا 189.
- آقا یوسفی، علیرضا و علیپور، احمد (1388)، بررسی ویژگی های روان سنجی نشانگر بهزیستی شخصی مقیاس ناتوانی های شناختی. فصل نامه پژوهش در حیطه کودکان استثنایی، شماره 2، صفحه 145 تا 155.
- امان الهی فرد، عباس (1384)، بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و عوامل فردی و خانوادگی با رضایت زناشویی در کارکنان اداره های دولتی شهر اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- حجازی، یوسف و ایروانی، محمود (1381)، رابطه میان ویژگی های شخصیتی و عملکرد شغلی. مجله روان شناسی و علوم تربیتی، شماره 2، صفحه 171 تا 189.
- حسینی، زینب. (1386). بررسی رابطه کمال گرایی و راهبردهای مقابله ای با بهزیستی روانی پرستاران. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی، دانشگاه پیام نور تهران.
- رفیعیان، کیوان (1379)، بررسی رابطه راهبردهای یادگیری خودگردان، مولفه های انگیزش (خودکارآمدی، ارزش های درون زاده، اضطراب امتحان) و هوش با همدیگر و با عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر سال دوم دبیرستان های شهر اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران.
- سرو قد، سیروس؛ رضایی، آذر میدخت و فدایی دولت، ایوب (1390)، رابطه ویژگی های شخصیتی با راهبردهای مقابله ای و بهزیستی ذهنی معلمان. یافته های نو در روان شناسی. شماره ؟، صفحه 23 تا 39.
- سیف، علی اکبر (1380)، روش های یادگیری و مطالعه. تهران: نشر دوران.
- شکرکن، حسین؛ برومند نسب، مسعود؛ نجاریان، بهمن و شهنی بیلاقی، منیحه (1381)، بررسی رابطه ساده و چندگانه خلاقیت، انگیزش پیشرفت و عزت نفس با کارآفرینی در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. مجله علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، شماره های 3 و 4، صفحه 36 تا 49.
- عابدی، احمد؛ عریضی، حمیدرضا و سبحانی نژاد، مهدی (1384)، بررسی رابطه بین انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه شهر اصفهان با ویژگی های شخصیتی آنان. دانشور رفتار، شماره 12، صفحه 29 تا 38.
- مشبکی، اصغر (1387)، مدیریت رفتار سازمانی (تحلیل کاربردی، آموزشی از رفتار سازمانی). تهران: نشر ترجمه.

- یوسفی، علی رضا؛ قاسمی، غلام رضا و فیروزنیا، سمانه (1388)، ارتباط انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، شماره 1، صفحه 79 تا 85.

- Bradburn, N (1969), The structure of psychology well-being. Chicago:Aldine.
- Diener, E (2005), National indication of subjective well-being. Journal of personality and social psychology , 25, 240-256.
- Diener, E (2000), Subjective well-being: the science of happiness and proposal for a national index. American psychology, 55,34- 43
- Krejcie, R.V & Daryle W. M (1970), Determining Sample Size for Research Activities, ducational & Psychological Measurement, 30: 608.
- Maynihan, L, & Peterson, R (2001), A contingent Configuration approach to understanding the role of personality in organizational groups. Research in organizational, 23, 2001, 327- 338.
- Mccrae, R & Costa, P. T (2004), Acontemplated revision of NEO Five Factor inventory. Journal of personality and individual differences, 36, 587-596.
- Oldani, R (1997), Causes of increases in academic achievement motivation. Is the personality influenced personality & individual difference, Vol, 22 (3).
- Shoultz, R.L (1993), socioeconomic advantage & academic achievement motivation. Important mediators,urban-review,25 (3).
- Vandenberg, P & Pitoriu, H (2005), The relationships between personality and well-being societal chang. Personality and individual differences, 39, 229-234.